ROMUALDO INČIRAUSKO sukurti medaliai žinomi ir aukštai vertinami pasaulyje

2025 m. birželio 18 d. Telšių rajono savivaldybės Karolinos Praniauskaitės viešojoje bibliotekoje atidaryta Lietuvoje ir užsienyje žinomo iškilaus menininko, Vilniaus dailės akademijos (VDA) Telšių fakulteto profesoriaus Romualdo Inčirausko sukurtų medalių paroda. Ji veiks iki liepos 30 dienos.

Romualdas Inčirauskas kartu su savo žmona – dizainere, tekstilininke, pedagoge, VDA Telšių fakulteto profesore Zita Inčirauskiene

ROMUALDAS INČIRAUSKAS, prisistatydamas šios parodos lankytojams, labai konkretus:

„Gimiau 1950 m. rugpjūčio 28 d. Anykščiuose.

1974 m. baigiau Telšių taikomosios dailės technikumą, 1979 m. – Estijos valstybinį dailės institutą Taline. Esu Vilniaus dailės akademijos Telšių fakulteto profesorius. Lietuvos dailininkų sąjungos, FIDEM narys. LATGA narys. Kuriu skulptūras, medalius, tapybą.“

Rašydamas apie medalius, menininkas nurodo: *„Pirmoji mano pažintis su medalio menu buvo 1970–1974 metais, kuomet studijavau Telšių taikomosios dailės technikume. Tuomet mano mokytojas Petras Gintalas kūrė savo pirmąjį medalį M.K.Čiurlioniui 100-ųjų metinių proga. Kadangi artimai bendravome, turėjau garbės stebėti visą kūrybinį procesą.*

1974–1979 m., studijų Talino dailės institute laikotarpiu, buvo kursinių užduočių, susijusių su medalio menu. Tuomet domėjausi lenkų medalininkyste, kuri buvo inovatyvi, originali ir pripažinta visame pasaulyje. Baigiamajam darbui, didelei savo kolegų nuostabai, pasirinkau kurti 7 medalių ciklą „Biosfera“. Mano aplinkoje medalis buvo laikomas konservatyviu žanru.

1979 m., grįžęs dėstytojauti į Telšius, toliau vystčiau šį žanrą. Savo kūryboje apsisprendžiau siekti originalumo ieškant žanro ribų.

1985 m. Telšiuose prasidėjo tarptautinės medalio kūrėjų stovyklos, besitęsiančios iki šiol (šiemet vyks 41-oji). Visose dalyvavau.

Nuo 1991 m. Lietuvos medalių kūrėjai įsitraukė į FIDEM organizaciją – pasaulinę medalių kūrėjų federaciją, kurios kongresai ir parodos vyksta kas dveji metai skirtingose pasaulio šalyse. Esu šios federacijos narys ir dalyvauju visose jos rengiamose parodose.

2025 m. birželio 18 d. Telšių rajono savivaldybės Karolinos Praniauskaitės viešojoje bibliotekoje atidarytos R. Inčirausko medalių parodos reklaminio plakato fragmentas

2023 m. Romualdui Inčirauskui įteiktas Amerikos numizmatų asociacijos (ANA) medalis „Numismatic Art Award for Excellence in Medallic Sculpture“ už meistriškumą medalių skulptūros srityje

Vyksta ir daugiau tarptautinių konkursų. Daugelyje jų mano medaliai įvertinami įvairiomis premijomis.“

***

Romualdo Inčirausko darbai, sukurti medalio meno srityje, yra sulaukę pasaulinio įvertinimo. 2023 m. jam skirtas Amerikos numizmatų asociacijos (ANA) numizmatinio meno apdovanojimas (medalis ir premija „Numismatic Art Award for Excellence in Medallic Sculpture“) už meistriškumą medalių skulptūroje. Jis buvo įteiktas rugpjūčio 8–12 dienomis Pitsburge vykusios ANA pasaulinės pinigų parodos metu. Ši premija kasmet skiriama menininkams už viso gyvenimo kūrybą ir pranoksta visus kitus menininkų apdovanojimus.

ANA, viešindama informaciją apie šį apdovanojimą, akcentavo, kad „*Lietuvos dailininkų sąjungos ir Tarptautinės meno medalių federacijos (FIDEM) narys Inčirauskas yra profesorius ir juvelyrikos dizaino programos vadovas Vilniaus dailės akademijoje.*

Be juvelyrikos, Inčirauskas kuria monumentalius metalinius reljefus ir skulptūras. Daugelį jo architektūros darbų ir interjero akcentų galima pamatyti Telšių senamiestyje. Vieni įspūdingiausių jo skulptūrinių reljefų – Šv. Antano Paduviečio katedros įėjimas ir reljefai ant Didžiosios Žemaičių sienos. Jis taip pat sukūrė keletą skulptūrų Vilniaus Gaono žydų istorijos muziejui.

Savo kūrybos stilių jis apibūdina kaip industrinį, o naudojamas medžiagas – utilitarinėmis, tarp jų aliuminį, bronzą, kvarcą, ready-made'us ir metalinių įrankių fragmentus.

Inčirausko darbų yra įsigiję Lietuvos ir užsienio šalių muziejai, taro jų Britų muziejų Londone ir Nacionalinį Puškino muziejų Maskvoje, taip pat privačios kolekcijos visame pasaulyje. “

Menininkas vertina visus jam skirtus apdovanojimus už kūrybinį darbą. Pristatydamas medalių parodą Telšių rajono savivaldybės Karolinos Praniauskaitės viešojoje bibliotekoje, jis lankytojams pateikė informaciją apie jam skirtas premijas ir kitus apdovanojimus, gautus tarptautiniuose medalių kūrėjų darbų konkursuose, trienalėse ir kt.

2021 m. Tokijo mieste vykusioje parodoje R. Inčirauskui skirtas apdovanojimas už medalį „Čijunė Sugihara“. Informacija apie *Mel Wacks Judaica* medalio meno premiją buvo paskelbta FIDEM 2022 m. vasario mėn. parodos uždarymo metu.

2016 m. Tarptautiniame konkurse Izraelyje menininkui paskirta I premija už medalį „Boris Šatc– 150“.

2005 m. Tel Avive vykusiame tarptautiniame konkurse „K. Andersenui – 200“ jo sukurtas medalis pelnė pagrindinę premiją.

2002 m. specialus prizas už medalį gautas Tel Avive vykusiame tarptautiniame medalio konkurse „Animus. Spiritus. Violin“.

1998 m. R. Inčirauskas tapo ketvirtosios Baltijos medalių trienalės, 1997 m. – penktosios respublikinės medalių trienalės, 1995 m. – trečiosios Baltijos medalių trienalės, 1989 m. – antrosios Baltijos medalių trienalės laureatu.

1992 m. medalio, skirto Čijunei Sugiharai, konkurse jam įteikta I premija.

1989 m. medalio, skirto Pauliui Galaunei, konkurse menininkas pelnė II premiją.

1989 m. Tarptautinėje medalių kvadrienalėje Kremnice (Čekoslovakija) menininkas apdovanotas Kremnico miesto premija.

1988 m. medalio, skirto Kristijonui Donelaičiui, konkurse, R. Inčirauskui skirta III premija.

Dalį šių ir kitų savo sukurtų medalių menininkas pristato Telšių rajono savivaldybės Karolinos Praniauskaitės viešojoje bibliotekoje 2025 m. birželio mėnesį surengtoje parodoje.